

LEKMANNSMISJONEN

Oppbyggeleg blad gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 2

April 1965

1. årgang

DE TO NATURER

Fra en tilsendt traktat.

Der er mange unge kristne, som blir meget urolige når de merker at synden ennå er virksom i dem og at gamlelyster og tilbøyeligheter oppstår. «Jeg trodde», sier de, «at jeg ikke skulle synde mere, etter at jeg er blitt omvendt, og at jeg kun skulle ha glede og fryd på min vei.»

Kanskje er de såvidt kommet opp om morgenens, før de av en eller annen årsak kommer i dårlig humør.

Straks kommer fienden og hvilsker: «Hvorledes kan du være omvendt, — du som har et så dårlig humør? Er du viss på at du er blitt født påny, eller har du kanskje hele tiden bedratt deg selv?

På denne måten kan de ofte komme i større bekymring, enn da de først våknet opp til å se sin egen tilstand som fortapte syndere for Gud.

Alt dette beror på at de ikke skiller mellom de to naturer hos den troende. Skriften sier: «Det som er født av kjødet, er kjød, og det som er født av Ånden, er ånd.» Johs. 3, 6.

Vi fødes til denne verden i synd (Salme 51,7) med en fordervet, fallen natur, som er fiendtlig imot Gud og er ikke Guds lov underdaning (Rom. 8, 7). Dette gjelder hvert menneske som fø-

des til verden, også dem som er elskverdige, vennlige og velgjørende, ja, i besidelse av alle såkalte gode egenskaper.

Den gamle natur kan ikke forbedres. Det sies i Rom. 8, 7: «Kjødets sans er fiendskap imot Gud, det er ikke Guds lov lydig, *det kan jo heller ikke være det.*» Derfor kan heller ikke de som er i kjødet, (barn av den første Adam) behage Gud. Vår Herre Jesus, som visste hvor fordervet den gamle natur er, sa til Nikodemus: «Forundre deg ikke over at jeg sa til deg: I må fødes påny» (få en ny natur ovenfra).

Det er klart at kunne den gamle natur forbedres, så var en ny natur ikke nødvendig.

Såsnart et menneske er kommet til troen på Kristus og har fått se ham som sin frelser, så er han født påny, har fått et nytt liv og en ny natur. (Johs. 1, 12-13). «Men så mange, som tok i mot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn, som ikke er født av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud.»

Det er med hensyn til denne den kristnes nye natur, at der sies: «Hver den som er født av Gud, gjør ikke

synd, fordi hans sed blir i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født av Gud (I Johs. 3, 9).»

Kjødet, den gamle natur, er ikke født av Gud: «Det som er født av kjødet, er kjød (Johs. 3, 6).»

Den gamle natur kalles ofte i skriften for «synd», og «synden som bor i meg» (Johs. 1, 29, II Kor. 5, 21 m. fl.st.)

Når der tales om «synder» menes der de frukter, som denne onde natur frembringer ved utøvelsen av det onde. «Således bærer hvert godt tre gode frukter, men det råtne tre bærer onde frukter.» (Matt. 7, 17).

Synden i vår natur er det dårlige tre, og *syndene* de onde frukter, som det frembringer.

Om alle fruktene på et tre avplukkes, så står dog treet allikevel og skal sikkert atter bære frukt og da av samme slags igjen. Således også med oss. Om alle våre synder intil denne dag er blitt oss forlatt, så eier vi dog ennå vår onde, gamle natur, som er i stand til å frembringe ennå flere synder.

Det er av stor viktighet å merke seg hvorledes skriften skiller mellom «*synden*, den gamle natur, og *syndene*, denne naturs frukter. «Dersom vi sier, at vi ikke har *synd*, bedrar vi oss selv, og sannheten er ikke i oss.»

«Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene, og renser oss fra all urettferdighet.» (1. Joh. 1, 8-9).

Hva har nu Gud gjort med syndene? Vi vet at en ond natur passer ikke for himlen.

Kristus ikke alene bar våre synder på korset (1. Pet. 2, 24). Han blev også gjort til synd for oss (II Kor. 5, 21). I Rom. 8, 3 leser vi at Gud sendte sin egen sønn i «syndig kjøts lignelse og for syndens skyld og således fordømte

synden i kjødet».

Derfor er synden i kjødet (det rotne tre) blitt fordømt på korset.

En natur tilinntetgjøres kun gjennem død — ikke gjennem forlateise eller forbedring. Anta at det var synd for et menneske å puste. Den eneste måte å forhindre vedkommende heri var gjennem død. Det nytter intet å si til menneske: «Du må ikke puste», da det jo hører til menneskets natur å gjøre det. Likedan er det med kjødet i oss. Det er vår opprinnelige natur å synde, i det vi er født i synd. «Menneskets hjertes tankers påfunn var onde den hele dag». (1. Moseb. 6, 3)

Det er vår natur, og derfor er vi alle fortapte som uomvendte.

Den troende som har fått en ny natur, ser nu at i kjødet, den gamle natur, bor intet godt. Rom. 7, 18

Om hvordan selvet, eller den onde natur ser ut, og hvordan vi merker yttringene, skriver en forfatter følgende:

Selvet er det prinsipp, som leder oss i vårt naturlige liv, og som tar den plass i vårt vesen, som Gud har krav på. *Det er selvet* i et menneske som føler seg krenket og såret, når det ikke får den ros det ønsker for hva det utfører. Kristus i oss gir derimot Gud æren.

Det er selvet i oss som gjør gjengjeld når vi blir urettferdig behandlet, men Kristus i oss skjeller ikke igjen, når han blir utskjelt. ,

Selvet er det kjødelge sinn, som «ikke er lydig imot Guds lov» og «kan heller ikke være det.» (Rom. 8, 7)

Jesus kaller oss til å fornekte det: «Vil noen komme etter meg, han fornekte seg selv» (Matt. 16, 24). Selvet er alltid — liksom kong Saul — et hode de høyere enn alle andre.

Selvet i oss har medynk med seg selv

Bladet Lekmannsmisjonen

Utgjevarpoststad :
Stord, postgironr. 42887
Red.: Amund Lid, Norheimsund
Ekspedisjon :
Margr. Skumsnes, Kårevik, Stord
S. Botnens Boktrykkeri, Stord
Norsk Lutherisk Lekmannsmisj. :
Formann : Olav A. Dahl,
boks 95, Stord. Tlf. 69
Kasserar : Sverre Bøhn,
Norheimsund, postgiro nr. 68213
Bankgiro : Vikøy Sparebank
Norheimsund 10093/955

og mener at det har rett til å bli lagt merke til og sympatisert med under legemelige lidelse.

Selvet nyter å berette slike omstendigheter for å fremkalte og motta den medfølelse det higer etter. Kristus i oss ser Guds hånd i alt, tror at alt samarbeider til vårt beste, og priser Gud når tro og tolmodighet settes på en liten prøve.

Selvet i oss føler seg såret hvis andre mennesker blir rost for deres arbeide for Gud, f. eks. hvis deres iver og kjærlighet blir beundret. Selvet synes det mister formeget terreng, og søker å dreie samtalen hen på dets egen iver og oppofrelse eller på dets foreldres, brors, tantes, onkles eller nestnestnestsøkende barns, så at selskapet der tales til skal føle at «jeg» har likeså meget å rose meg av som noen annen. Kristus i oss lider, når der sies noe rosesende om oss selv eller vårt arbeide. Han vet, at Herren selv gjør det alt sammen, men han gleder seg ved å høre at der tales godt om andre og frydes ved Guds nåde i dem.

Selvet i oss er seg bevisst hva inntrykk det gjør på folk når det kommer inn i et verelse, Kristus i oss gjør oss ubevisste om oss selv.

Selvet i oss er alltid parat til å forde sine rettigheter, så som oppmerksomhet, ære, velvære, bekvemmelighet, eiendom o.s.v., og selvet har gjerne et noe overdrevent syn på hva dets rettigheter er. Kristus i oss har ingen rettigheter utenfor Guds vilje og kan derfor alltid og under alle forhold prise ham.

Saul er et treffende forbillede på denne rival til Gud i våre hjerter og liv. Selvet kan bli forandret som Saul blev, kan få «et annet hjerte» og «omskiftes til en annen mann», men selvet er stadig selvet og ikke Kristus. Selvet kan forandres fra et syndig og verdslig selv til et «omvendt» selv, men den samme søken seg selv, er der ennå, kun at den ligger i et annet p'an.

Selvet kan bli et «helligt» selv, så dets lidenskapelige streben gjelder helighet og ikke Kristus. Der kan være den største hengivelse, den største selvoppofrelse, men det kan være for å vinne hellighet for oss selv, for å få den tilfredstillelse å bli kalt et hellig menneske, og dette er stadig selvet. Kristus i oss søker ikke sin egen ære eller sin egen vilje eller sitt eget ideal.

Mange alvorlige kristne ser ikke klart, hvor meget av selvet der er i deres vesen, i deres arbeide, i deres higen etter og i deres erfaring om helliggjørelse.

Liksom Saul ble forkastet, således er også selvet forkastet av Gud. Gud kan ikke ha samkvem med selvet, og derfor må selvet dø, men dø for sin egen hånd kan det ikke. *Hvis vi forsøker å døde selvet, styrkes det gjennem selve vårt forsøk på å drepe det. Først når selvet blir overgitt til Gud og ikke regnes med av oss, beseires det.* Skjønt selvet er dømt, kan det leve lenge, idet det åpenbarer seg snart i en, snart i en annen skikkelse, hvor man minst ventet det.

Nokre tankar kring naturgåva og nådegåva

Ved Amund Lid

(Framh. frå forrige nummer)

Kvar går så veien for deg som ser at du er i same stoda som dei kristne i Littleasia? «Kom ihug kva du er falen ifrå, vend om og gjer dei første gjerningane», seier Jesus til deg.

Kva er så dei første gjerningane? Det tok til med at du høyrd Guds tale til deg, Andens overbevisning om di synd og di sanne stoda, som Gud ser henne. Det neste var at du gav Gud rett, og gav opp motstanden i mot Gud. Då søkte du Gud som ein såra, dømd, fattig og fortapt syndar, slik at Anden fekk herleggjera Jesus for deg og lækja og trøysta deg ved ordet om Jesu kross og blod. Dette er livets veg og Andens gjerning som lyt halda fram livet ut, om du skal få leva i nåden og nā målet.

Dette var det dei fall i frå desse første kristne som me les om i fleire av sendebreva, så dei hadde gjerningane, arbeidet, tolmodet, og tenesta, men ikkje Jesus. Kor lang tid er det sidan du opplevde denne Anden sin gjerning i ditt liv?

Ein spurde William Booth kva som var tida sin største fāre, og han svara: «Religion uten den Hellige Ånd, kristendom uten Kristus, frelse uten gjenfødsel, forlatelse uten sinsforandring, himmel uten helvede og politikk uten Gud».

Det er profetiske ord, som me lyt vedgå er endå meir sanne i vår tid enn då Booth uttala dei. Blir Anden borte frå vårt arbeid, då vil me få mange med utan gjenføding og sinnsforankring — «naturlege menneske, som ikkje har And». Dei kan lærast opp til å for-

kynna, vitna og leida ved hjelp av sine naturlege og menneskelege evner.

Når det gjeld forkynning og vitnemål så er det two ulike kjelder me kan få bodskapen igjennom

Ved hjelp av vår forstand kan me læra og tileigna oss frå andre deira kunnskap i Guds ord og røynsle i frelsevegen, livet med Gud og arbeidsmåtan i Guds rike. Ved hjelp av våre naturlege gäver kan me så bringa det vidare til andre. Den som har fått bodskapen på denne måten, han vil berre tala til mennesket sin forstand, til det naturlege menneske, medan samvitet er urort.

Men me kan også tileigna oss frelsa ved oppleveling i livet, og læra å kjenna Jesus og livet i Gud gjennom erfaring av at Anden døyder og gjer levande, tuktar og trøystar, slår ned og oppreiser ved trua på Jesus. Aleine der blir me frelst og får ei ny ånd og eit nytt sinn, for samvitet fann utløysing i Jesus Kristus. Det er Andens openbering som ber Jesus inn i hjarta og gir sine nådegåver. Han gir liv og gjer sin gjerning ved oss. Den som har fått bodskapen på denne måten, han vil også eiga ein levande bodskap frå Gud, som talar til samvit og hjarta.

Så vil me sjā litt på kva skrifta seier om nådegåvene. For apostelen Paulus seier at han vil ikkje at me skal vera uvitande om nådegåvene. Og det har eg røynt at å vera uvitande om dei kan få leie fylgjer for vårt personlege gudsliv og for tenesta.

Alle som er fødde av Anden og er frelst har fått sin del av nådegåvene. «Men kvar og ein av oss er nåden gje-

ven etter det mål som Kristi gāva blir tilmelt med.» Efes. 4, 7.

Det er Jesus som gir oss nådegåvane, det er ein del av hans middel som han deler ut, ikkje av fortenesta, men av miskunn og nåde. Men det er ved den Heilage Ande han deler dei ut. «Alt dette verkar ein og den same Ande, som skifter ut til kvar for seg etter som han vil.» I Kor. 12, 11.

I same kapitel står det at det er skil på nådegåvane, det vil seia at dei er fleire og ulikt fordelte, med kvar si oppgāve, *men Anden er den same*. Skrifta fortel at det er *Anden som gav oss sume til apostlar*.

Kva er så ein apostel? Apostlar er dei som Jesus kalla og sende ut personleg, dei som såg og kjende Jesus i hans jordeliv. Dei var tolv, og fleire apostlar kjem det ikkje. Då Judas fall ifrå, seier skrifta at ein annan skulle få hans embete. På Peters initiativ valde apostlane Mattias ved lutkasting. Han høyrer me ikkje så mykje til sidan, men derimot ser me mange stader i skrifta at Paulus reknar seg millom apostlane. Rom. 1, 1.

Apostelen Johannes vitnar om kva som er ein apostel si oppgāva i I Johs. 1: «Det som var ifrå opphavet, det som me har høyrt, det som me har sett med augo våre, det som me skoda og hendene våre tok på — om liversens ord, og livet vart openberra, og me har sett det og vitnar og forkynner dykk livet, det evellege, som var hjå Faderen og vart openberra for oss — det som me har sett og høyrt, det forkynner me dykk og, så de og kan hava samfunn med oss, men vårt samfunn er med Faderen og Hans Son Jesus Kristus. Og dette skriv me så dykkar gleda kan vera fullkommen». Gjennom dei bringa Gud oss evangeliet.

Det er han som gav oss *sume til profetar*. Kva er så ein profet og profetiens gāva? Profeten er ein sjåar, ein mann som Gud openberra sitt ord for og kalla til å forkynna det for folket. Profeten var og er send av Gud for å vekkja folket i deira synd og åndelege svevn, for å forkynna dei Guds dom og straff over synda og kalla til omvending.

Den som har fått denne gāva, er Guds sendebod til folket, og står bunnen i samvitet over for Gud og hans ord. «Talar eg no menneske til viljes, eller Gud? eller søker eg å gjere menneske til lags? Ville eg enno gjera menneske til lag, var eg ikkje Kristi tenar.» Les også I Kongeb. kap. 22.

Dei tider då profetane ikkje sto fram i Israel var myrke tider, og der den profetiske gāva blir borte i ei forsamling eller i eit folk, sovnar folket inn i synd, vantru eller religiøsitet

Det var og han som gav oss sume til evangelistar.

Evangelisten er den som har fått sjå inn i evangeliet sin løyndom, — slike som eig løyndomen i trua, i eit godt samvit, og som har fått nådegåva til å forkynna det slik at andre kan få sjå, tru og leva ved evangeliet.

Som profeten har fått lagt på hjarta, og har for auga dei som lever i synda og borte frå Gud, at dei må vakna og venda om til Gud, så har evangelisten fått nedlagt lengselen etter at dei må få sjå Jesus og frelsa i han.

«Difor, då me hev denne tenesta, etter som me har fenge miskunn, so misser me ikkje modet, men me hev avsagt alle skamlege løyndvegar og gjeng ikkje fram med svikråd eller forfalskar Guds ord, men ved å kunngjera sanningi steller me oss fram for alle

manns samvit for Guds åsyn». II. Kor. 4, 1 - fylgj.

Evangelisten blir ofte skulda for å vera einsidig, og färleg avdi dei meiner at å forkynna for mykje nåde kan føra til likesæla med livet som kristen. For religiøse sjeler, som lever i naturleg religiøsitet, vil alltid evangelisten vera ein färleg og lite akta og elskar mann.

Men for deg som lever i vekkinga, som ser at du er ein syndar, skyldig, dømd og fattig, for deg er evangelisten sin bodskap om Jesus det kjæraste du veit. Om du går i mørke, tvil og uvis-sa om du er eit Guds barn, og så kjem evangelisten med bodskapen om Jesus, då blir du fornya i synet på Jesus og i trua på barnekåret hjå Gud. Ofte underdrast du på kvar han har dette frå som du ikkje såg sjølv i ordet. Det er Anden som openberrar det for han til te-nesta for andre.

Det er og han som gav oss sume til *hyrdingar og lærarar*.

Det ser ut for at hyrden og læraren si gāva ofte fell saman. Deira oppgåva er å vokta, læra og leida «sauene». Vakta dei for fiendane og fārane og leida dei til føda, kvila og på rett veg.

Ved sida av å vera apostel fekk Peter også kall og gāva til å vera hyrde: «Föd lambi mine! — Gjæt sauene mine! — Föd sauene mine!» Johs. 21, 15. I Salme 23 ser me kva som er hyrden si oppgåva. Overhyrden er Jesus, men underhyrden har fått litt av sa-me oppgåva, å leida til mat og drikka og føra til kvile, kveikja sjela, og føra på rettferds stigar, trøysta i prøven, og duka bord framfor fiendens augo, så me skal nå målet i Herrrens hus der me skal bu i all æva

Den som har fått hyrde- og lærar-gāva, han ser at det er ikkje nok at

barnet er fødd. Det treng også omsorg, mat, kjærleik, rettleiding, tukt, trøyst, oppmuntring og lerdom, for å nemna litt av det me treng. Det treng også den som er fødd av Gud, for å bli i trua, for å veksa i nåde og kjennskap til sin Herre og frelsar og bli brukbar til å tena dei heilage.

«Gjæt den Guds hjord som er hjā dykk og hav tilsyn med henne, ikkje av tvang, men sjølvminnt, ikkje før ei skamleg vinning men med viljutg hjarta, ikkje so heller at de vil vera herrar yver kyrkjelydane men so at de vert eit fyredjome for hjordi, og når yverhyrden openberrast, då skal de få den uvisnelege ærekranse». I. Pet. 5, 2-4

Elles så talar skifta om andre nåde-gåver. Ein får *visdoms tale*, ein annan *kunnskaps tale*, ein annan *tru*, ein annan *nådegåva til å lækja*, ein annan *kraft til å gjera under*, ein annan *gåva til å prøva ånder*, ein annan *ymse tunger*, og ein annan *tyding av tunger*. Song kan også vera ei nådegåva: «Vert fyllte av Anden, so de talar til kvarandre med salmar og lovsongar og åndelege viser og syng og leikar i dykar hjarto for Herren». Efes. 5, 18.

Likeeins talar skifta om dei som er sette til å tena, gi, pāminna, rettleida, vera gjesmilde o.s.v.

«Etter som kvar hev fenge ei nåde-gåva, so ten kvarandre med henne som gode hushaldarar yver Guds mangfaldige nåde.» 1. Pet. 4, 10

Sjå på dei som Gud har gitt oss som tenrar og hushaldarar over Guds mangesidige nåde, så vil du sjå at nå-degåvane er ulike og at nokon har fått ei og andre fleire gåver til å tena med. Kom då ihug at alle er gitt av den same Ande, og like naudsynte og nyttige for Gud. Prøv også å finna ut kva som er di nådegåva, bruk henne, så kan

Framh. siste sida.

*Mitt hjerte skal synge**Berit Berg*

Mitt hjerte skal synge

1. Mitt hjerte skal synge en evig-het lang om
 2. Jeg lær-te den sang-en da hjertet fikk se min
 3. Fra dag og til dag er mitt håp ba-re ett: min
 4. Så hvi-ler jeg der un-der trengsel og gru, i

Jesus, ba-re om

1. Je-sus, ba-re om Je-sus, om kor-set, om
 2. Je-sus, ba-re min Je-sus, at Han so-net
 3. Je-sus, ba-re min Je-sus. I Ham er mitt
 4. Je-sus, ba-re i Je-sus. Til da-gen er

blodet, om

1. blodet, om tor-ne-full gang, om frelse fra synd og fra
 2. syn-den i syn-der-es sted, og ga meg rett fer-dig-het
 3. bar-ne-kar gyldig og rett, i Ham jeg min e-ne-ste
 4. kommet og jeg løses ut og står for den tre ganger

sorg og fra

1. sorg og fra tvang, om Je-sus, ba-re om Je-sus.
 2. gle-de og fred, i Je-sus, ba-re i Je-sus.
 3. redning har sett, i Je-sus, ba-re i Je-sus.
 4. hel-li-ge Gud i Je-sus, ba-re Je-sus.

SUMARSKULANE :

Sumarskule i Namdalen 23 juni - 27. juni Talarar: Jon Berg og Ole Brandal. Program vert lagt og utlyst nærmare der oppe.

NOKRE TANKAR — —

han betru deg meir.

«Kom i hug fôrarane dykkar, som har tala Guds ord til dykk! gjev akt på utgangen av deira ferd, og *fylg so etter deira tru.*» Hebr. 13, 7.

«Fylg fôrarane dykkar og lyd dei! for dei vaker yver sjelene dykkar som dei som skal gjera rekneskap, so dei kan gjera det med glede og *ikkje sukkande, for det er ikkje dykk til gagn.*» Hebr. 13, 17

Her må eg tenkja på dei mange sukk frå dei som skal vera leidrarar iblant oss, og særleg ein som gjekk att og fram på golvet og sa: «Eg vil ikkje vera hund for dei lenger». Han er nok ikkje den einaste som må vera hund eller hoggestabbe. Lat oss koma ihug Guds ord at det er oss ikkje til gagn, og at også mé skal gjera rekneskap for Gud for korleis me har teke imot dei han sende oss.

(Meir).

Frå arbeidet

Styret hadde møte på Randaberg 6.-7. mars, og mellom anna vart der lagt planar for arbeidet utover sumaren.

I tillegg til påskemøta i Namdalen og på Brekkekjær, som er utlyst før, vart det vedteke å skipa til *påskemøte i Haugesund* 14. - 19. april Talarar: Reid. Linkjendal, And. Bø og And. Eide. Innmelding til Klara Haldorsen, Rogalandsgt. 142 c, Haugesund. Pris kr. 60,00.

Sumarkurs i Bygland, Setesdal 30. juni - 4. juli Talarar: G. Hjorthaug, A. Lid, And. Bø og G. Nygård. Innmelding innan 15. juni til Olav Aakhsu, Bygland, tlf. 37. Prisen vert kr. 70,00. Barn under 15 år halv pris, under 6 år fritt. Familie og søsken-moderasjon kr. 10,00 pr. person.

Sumarkurs og årsmøte i Norheimsund 21. - 25. juli. Talarar: Brandal, Hjorthaug, Lid, Linkjendal og Nygård. Innmelding innan 10. juli til Sverre Bøhn, Norheimsund, tlf. 197. Sei frå ved innmeldinga om de treng teltplass, husrom, mat og om de kjem i eigen bil. Prisen for fullt opphold vert kr. 70,00. Barn under 15 år halv pris, under 6 år fritt. Familie- og søskenmoderasjon kr. 10,00 pr. person.

Teltverksemda tek til i Hillevåg, Stavanger i juni, med Brandal og Berg som talar. Dei som ynskjer teltmøte i sumar får seia frå til styret, og gi opp tid og stad.

Dette var våre planar, men alt står på Guds velsigning, for utan han kan me ingen ting gjera. «Det er Anden som gjev liv, kjøtet gjer ikkje noko gagn» Så lat oss be om Guds signing over møta.

BREKKEKJÆR

Idet bladet går i trykken, er der ennå noen ledige plasser på påskekurset. Innmelding snarest til Margrete Skumsnes, Stord, eller tlf. 69, Stord.